

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور
معاونت بهداشت

آیین نامه اجرایی نظام نوین آموزشی در مراکز خدمات جامع سلامت ، پایگاه ها و خانه های بهداشت

تهیه و تنظیم :
گروه آموزش و ارتقای سلامت

سال ۱۳۹۶

آیین نامه اجرای نظام نوین آموزشی در مراکز خدمات جامع سلامت ، پایگاه ها و خانه های بهداشت :

برنامه های آموزش سلامت با هدف افزایش کیفیت ، دسترسی و اثربخشی خدمات سلامت به منظور پیشگیری از بیماریها ، ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی ارائه می شوند و نقش اساسی در دستیابی به اهداف عینی سلامت دارند . برنامه های پیشگیرانه مناسب در جوامع گوناگون باید منطبق بر نیازهای جامعه باشد و آموزش مهمترین اصل برنامه های پیشگیرانه می باشد. به منظور ساماندهی وضعیت آموزش ، دستورالعمل اجرایی تحت عنوان آیین نامه اجرای نظام نوین آموزشی در مراکز خدمات جامع سلامت ، پایگاه ها و خانه های بهداشت با رویکرد تنظیم تقویم آموزشی با محوریت مناسبت های بهداشتی ، اولویت های بهداشتی کشوری ، اولویت های شهرستان ، مراکز خدمات جامع سلامت ، پایگاه ها و خانه های بهداشت ، پس از تصویب در جلسه مدیران گروه های ستادی به شرح زیر تنظیم گردیده است .

ماده ۱ - تعاریف / مفاهیم :

✓ کلاس آموزش گروهی :

کلاس آموزشی یکی از روشهای کم هزینه مداخلات آموزشی است که معمولاً توسط یک مدرس برگزار می شود و در موقعیت های غیر رسمی بیشتر کاربرد دارد .

گروه در کلاسهای آموزش گروهی به دو دسته تقسیم میشود :

گروه کوچک : گروهی که تعداد افراد شرکت کننده آن بیش از ۲ نفر بوده و معمولاً بین ۲ تا ۱۰ نفر مطلوب می باشد .

گروه بزرگ : گروهی که تعداد افراد شرکت کننده آن بیش از ۱۰ نفر بوده ، مانند کلاس هایی که در مدارس برای دانش آموزان برگزار می شود .

✓ وسایل و ابزارهای کمک آموزشی : می توانند در کلاسهای آموزش گروهی استفاده شوند که متناسب با

روش آموزش انتخاب میشوند و شامل : جزوه ، مجله ، پمفلت ، کتاب و کتابچه ، فیلم ، پوستر ، عکس ، وایت برد ، برنامه کامپیوتری نمایشی ، اورهد ، اسلاید و نمونه (ماکت - مولاژ) می باشد.

✓ مشخصات محل برگزاری : فضای آموزش دارای نور و دمای مطلوب باشد و فاصله صندلی ها با جایگاه

جلوی کلاس مناسب باشد .

✓ مناسبت های بهداشتی:

بر اساس تقویم سلامت (پیوست ۱) هر یک از ایام سال که به یک موضوع بهداشتی اختصاص داده شده است، مناسبت بهداشتی تعیین می گردد و برنامه آموزشی بر اساس مناسبت خاص انجام می پذیرد. به عنوان مثال: برنامه آموزشی به مناسبت هفته سلامت، هفته بدون دخانیات، هفته مبارزه با ایدز و

✓ اولویت های سلامت:

- ۱- **اولویت های کشوری:** بر اساس نیاز سنجی های سلامت از سوی دفتر آموزش و ارتقای سلامت و با هماهنگی سایر دفاتر و ادارات کل در ابتدای هر سال اعلام خواهد شد.
- ۲- **اولویت شهرستان:** اولویت سلامتی است که براساس نیاز سنجی مشخص می گردد و در برنامه زمان بندی آموزش سلامت مرکز این اولویت ها مد نظر قرار می گیرد.
- ۳- **اولویت مرکز:** اولویت مراکز خدمات جامع سلامت براساس نیازسنجی در منطقه تحت پوشش تعیین و اعلام می گردد، ممکن است به عنوان یک مشکل مشترک در بین کلیه خانه های بهداشت تعیین شود و لازم است پس از طرح در کمیته آموزش مرکز انتخاب گردد.
- ۴- **اولویت پایگاه سلامت و خانه بهداشت:** اولویت خانه بهداشت براساس نیاز سنجی در منطقه تحت پوشش خانه بهداشت تعیین می گردد، که میتواند از نتایج مشاهدات بهورز و میزان مشکلات منطقه تحت پوشش آن انتخاب گردد و در جدول پیش بینی زمان بندی آموزشی مد نظر قرار گیرد.

لازم به ذکر است نیاز سنجی در سال ۹۶ با همکاری تیم سلامت، تیم مسئولین و معتمدین و تیم مردم منطقه انجام خواهد شد. ولی تا زمان اجرای برنامه نیازسنجی اعضای تیم سلامت مرکز (پزشکان - کارشناسان - مراقبین سلامت و بهورزان و ...) بر اساس مشکلات منطقه تحت پوشش اولویت سلامت را تعیین و برنامه ریزی نمایند.

- ۵- **اولویت های فصلی:** براساس تجارب و برخی مشکلات سلامت که به صورت فصلی بروز می نماید و اغلب موارد قابل پیش بینی می باشد تعیین می گردد. نظیر بیماری التور، تب خونریزی دهنده کریمه کنگو، تب مالت، بیماری های منتقله از آب و غذا در تابستان و آنفلوانزا، عفونت های تنفسی و پدیکولوز در زمستان.
- ۶- **اولویت براساس برنامه های مداخله ای در مرکز یا ابلاغ از ستاد شهرستان:** در صورت بروز یک مشکل خاص با اجرای برنامه مداخله ای یا ابلاغ از ستاد شهرستان می توان اولویت جدیدی جهت آموزش انتخاب نمود.

✓ کمیته آموزش سلامت مرکز :

- **اعضای کمیته آموزش مرکز :** کمیته متشکل از کلیه پزشکان ، کارشناسان ، مراقبین سلامت و بهورزان شاغل می باشد و مسئولیت کمیته بر عهده مسئول مرکز و دبیر آن کارشناس ناظر مرکز می باشد .
- **چگونگی اجرای کمیته آموزش مرکز :** این کمیته در ابتدای هر ماه برای بررسی عناوین آموزشی فصل جدید و تعیین اولویتها در مرکز با حضور اعضای کمیته تشکیل می شود و صورت جلسه آن در مرکز بایگانی و موجود می باشد .
- ۱- در این کمیته عناوین آموزشی مربوط به هر پزشک ، کارشناسان سلامت روان ، بهبود تغذیه و و مراقب سلامت و بهورزان تعیین و ابلاغ می گردد .
- ۲- مدرس عناوین آموزشی ، گروه های هدف نیز تعیین می گردد .

✓ محتوای آموزشی :

بر اساس عناوین تعیین شده در جدول زمان بندی آموزش سلامت (خانه بهداشت یا مراقب سلامت) ، تقویم آموزشی و اولویت های کشوری ، شهرستانی و فصلی ، **محتوای استاندارد** به همراه سوالات پیش آزمون و پس آزمون توسط تنظیم کننده طرح درس آموزشی براساس آخرین دستورالعمل و منابع آموزشی ابلاغی از گروه مربوطه تهیه می گردد .

✓ تنظیم طرح درس آموزشی :

- این فرم با توجه به منبع آموزشی اعلام شده از سوی گروه های ستادی ، توسط فرد آموزش دهنده تنظیم می گردد . (پیوست ۲)
- چنانچه در برخی موارد عناوین تعیین شده به صورت کلی درج شده باشد ، در این شرایط لازم است سرفصلهایی که **زیر مجموعه آن موضوع** می باشند ، در کلاسهای آموزشی در نظر گرفته شوند . به عنوان مثال بیماری التور که به صورت فصلی عنوان شده زیر گروه آن : آب سالم، کلر مادر، سالم سازی سبزیجات و ... در نظر گرفته شود .
 - لازم به ذکر است طرح درس فقط یک بار برای یک عنوان آموزشی با توجه به گروه هدف تنظیم می گردد و در پوشه طرح درس در محل اجرای کلاس بایگانی می شود .

✓ تنظیم جدول پیش بینی زمانبندی :

در ابتدای هرماه جدول پیش بینی زمانبندی (پیوست ۳) با توجه به مصوبات کمیته آموزش سلامت مرکز زیر نظر مسئول مرکز تنظیم می شود و روی بورد مدرسین (پزشکان ، کارشناسان سلامت روان ، بهبود تغذیه و و مراقبین سلامت و بهورزان) نصب می گردد .

تبصره ۱ : در صورت بروز فوریت آموزشی در طول ماه تغییر برنامه پیش بینی شده فقط با نظر مسئول مرکز انجام شود .

تبصره ۲ : جداول پیش بینی زمانبندی پس از اجرا بایگانی گردد .

✓ ارزیابی و ارزشیابی جلسات آموزشی : مدرس می بایست جهت ارزیابی کیفیت کلاس از يك یا چند روش زیر استفاده کند.

- ارزیابی شفاهی : پرسش علمی از بین مطالب از شرکت کنندگان در ابتدا و انتهای جلسه
- ارزیابی کتبی : برگزاری پیش آزمون و پس آزمون بصورت کتبی

✓ شیوه ارسال آمار :

تا زمان بارگذاری کلاس آموزش سلامت در سامانه سیب در پایان هر ۳ ماه آمار کلاس آموزش گروهی ثبت شده در فرم شماره ۱ (پیوست ۴) جمع آوری شده از خانه بهداشت ، مراقبین پایگاه و مرکز در فرم جمع بندی گزارش اجرای کلاسهای آموزشی (پیوست ۶) تنظیم و به گروه آموزش و ارتقای سلامت ارسال گردد . قابل ذکر است کارشناس ناظر مرکز می بایست کلیه کلاسهای آموزشی اجرا شده کارکنان مرکز را جمع آوری و در آمار گنجاده شود .

➤ ماده ۲ - تعداد کلاس های آموزش گروهی

✓ **تعداد کلاسهای آموزش گروهی مورد انتظار در خانه بهداشت / پایگاه :**

- ❖ هر ماه حداقل ۸ کلاس آموزش گروهی، در هر خانه بهداشت دارای دو بهورز برگزار شود .
- کلاس آموزشی که با توجه به مصوبات کمیته آموزش سلامت و بر اساس اولویت های ملی شامل : مناسبیت بهداشتی ، اولویت های کشوری و اولویت های فصلی
- کلاس آموزشی بر اساس اولویت های شهرستانی
- کلاس آموزشی بر اساس اولویت مرکز بهداشتی درمانی و اولویت خانه بهداشت

❖ در خانه های بهداشت **تک بهورزی** برگزاری حداقل ۶ کلاس لازم الاجرا می باشد .

❖ حد انتظار هر مراقب سلامت نیز ۶ کلاس آموزشی در هر ماه در جمعیت تحت پوشش است .

❖ **برنامه داوطلبین سلامت** طبق دستورالعمل کشوری (مجموعه آموزشی کتاب رابطین) پیش بینی و اجرا می شود اما در آمار محسوب نمی شود . اگر در سایر موضوعات آموزشی گروه هدف داوطلبین سلامت باشد در آمار کلاس آموزشی محسوب می شود .

✓ **تعداد کلاس های آموزشی گروهی مورد انتظار در مرکز :**

تعداد حداقل ۱ کلاس آموزشی در هفته (خصوصا مراکز شهری) توسط پزشک ، کارشناس و کاردان های مرکز برگزار گردد . برنامه ریزی و هماهنگی این جلسات ، ثبت در سامانه سیب یا ارسال فرم جمع بندی به عهده کارشناس ناظر می باشد .

➤ **ماده ۳ : فرد آموزش دهنده کلاس آموزشی (مدرس)**

مدرس : پزشکان ، کاردان ، کارشناسان ، مراقبین مراکز خدمات جامع سلامت ، بهورزان ، کارشناسان ستاد و مدرسین سایر سازمان ها با هماهنگی ستاد شهرستان به شرح زیر در کلاس های آموزشی به عنوان مدرس حضور خواهند داشت

الف: پزشکان و دندانپزشکان حداقل در یک کلاس آموزشی برنامه ریزی شده توسط بهورز یا هر مراقب

ب: کاردانها یا کارشناسان مراکز خدمات جامع سلامت در ۱-۲ کلاس آموزشی برنامه ریزی شده توسط هر خانه بهداشت یا مراقب سلامت

ج: مابقی کلاس ها توسط بهورزان و مراقبین سلامت

❖ مسئول هماهنگی و تشکیل کلاس در خانه های بهداشت در کلیه موارد بهورزان و در پایگاهها مراقبین سلامت می باشند .

ماده ۴ : نظارت کلاس های آموزش گروهی

■ کلاسهای آموزشی که توسط بهورز و مراقبین سلامت در خانه بهداشت و پایگاه برگزار می شود ، به صورت فصلی توسط پزشک یا کارشناس ناظر مرکز نظارت می گردد و فرم نظارت (فرم شماره ۲) توسط ناظر تکمیل می شود . (پیوست ۵)

■ نظارت و پایش عملکرد کلاسهای آموزش گروهی می بایست توسط ستاد شهرستان نیز انجام خواهد شد به نحوی که گروه آموزش و ارتقای سلامت ، مستندات اجرای کلاس (جدول اولویتها ، جدول پیش بینی زمانبندی ، پوشه طرح درس ، پوشه بایگانی عناوین صورتجلسات آموزشی) را بررسی می نمایند . لازم به ذکر است فرم های نظارت کلاس آموزشی (فرم شماره ۲) ، به تفکیک خانه بهداشت و پایگاهها نزد کارشناس ناظر در پوشه فرم

نظارت بایگانی شود. نظارت جلسات آموزشی که در مرکز برگزار می شود توسط کارشناس ناظر به صورت فصلی انجام می شود .

ماده (۵) :

آموزش چهره به چهره (فردی) :

- این آموزش بسته به **نوع خدمت ارائه شده** ، انجام خواهد شد .
- به عنوان مثال در زمان ویزیت مادر باردار آموزش مقتضی دوران بارداری انجام شود .
- آمار آموزش چهره به چهره در پایان فصل در فرم جمع بندی گزارش اجرای کلاسهای آموزشی ثبت و پس از جمع آوری از خانه بهداشت ، پایگاه و مرکز تنظیم و به گروه آموزش و ارتقای سلامت ارسال گردد .

دانشگاه علوم پزشکی تهران
گروه آموزشی بهداشت و ارتقاء سلامت

تقویم سلامت

<h2>فرداد</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز جهانی بدون دخانیات (May ۳۱) ۱۰ ● روز جهانی تیروئید (May ۲۶) ۱۴-۱۰ ● روز جهانی اهداء کنندگان خون (June ۱۴) ۲۴ ● 	<h2>اردیبهشت</h2> <ul style="list-style-type: none"> هفته اول اردیبهشت هفته ملی سلامت ۵ ● روز جهانی مالاریا ۱۲ ● روز استاد - معلم ۱۵ ● روز جهانی ماما (May ۵) ۱۸ ● روز جهانی تالاسمی (May ۸) ۲۳ ● روز جهانی پارکینسون (May ۱۳) ۲۵ ● روز جهانی خانواده (May ۱۵) ۲۷ ● روز جهانی فشار خون ۲۷ ● 	<h2>فروردین</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز دندانپزشکی (بهداشت دهان و دندان) ۲۳ ● روز جهانی هموفیلی (April ۱۷) ۲۸ ● روز علوم آزمایشگاهی ۳۰ ●
<h2>شهریور</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز پزشک ۱ ● روز داروسازی (بزرگداشت محمد بن زکریای رازی) ۵ ● روز بهروز ۱۲ ● روز فوریت های پزشکی و اورژانس ۲۶ ● روز پیوند اعضا ۲۹ ● روز جهانی آلزایمر ۳۰ ● 	<h2>مرداد</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز جهانی شیر مادر (July ۳۱) ۱۰ ● 	<h2>تیر</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز جهانی مبارزه با مواد مخدر (June ۲۶) ۵ ● روز مبارزه با بیماری های قابل انتقال بین انسان و دام ۱۵ ● روز جهانی جمعیت (July ۱۱) ۲۰ ● روز طب سنتی ۲۵ ●
<h2>آذر</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز جهانی ایدز (Dec ۱) ۱۰ ● روز جهانی معلولان (Dec ۳) ۱۲ ● روز رابطان بهداشت - مشارکت های اجتماعی ۱۴ ● روز دانشجو ۱۶ ● روز پژوهش ۲۵ ● 	<h2>آبان</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز ملی اطلاع رسانی هیاتیت ۱ ● روز جهانی سکنه مغزی ۷ ● روز جهانی رادیولوژی ۱۷ ● روز جهانی دیابت (Nov ۱۴) ۲۳ ● هفته آخر آبان روز حمایت از بیماران کلیوی ● 	<h2>مهر</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز جهانی بهداشت محیط ۲۶ (Sep) ۴ ● هفته اول مهر روز جهانی قلب (آخرین یکشنبه Sep) ● روز جهانی ناشنوایان (Sep ۳۰) ۸ ● روز جهانی سالمند (Oct ۱) ۹ ● روز جهانی کودک (Oct ۸) ۱۶ ● روز جهانی بهداشت روان (Oct ۱۰) ۱۸ ● روز جهانی کاهش بلایای طبیعی ۲۰ ● روز ملی مبارزه با سل ۲۳ ● روز جهانی غذا (Oct ۱۶) ۲۴ ● روز جهانی یوکی استخوان (Oct ۲۰) ۲۸ ● هفته آخر مهر روز ملی سلامت زنان ●
<h2>اسفند</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز ملی سلامت مردان هفته اول اسفند ۱۰ ● روز جهانی کلیه دومین پنجشنبه ماه مارس ۱۲ ● 	<h2>بهمن</h2> <ul style="list-style-type: none"> روز جهانی سرطان هفته دوم بهمن ۱۵ ● روز پرستار (تولد حضرت زینب (س)) روز جهانی سرطان ۱۵ ● 	<h2>دی</h2> <ul style="list-style-type: none"> جشنواره رازی ۲۰-۳۰ ●

● اولویت ملی و صنوف حوزه سلامت
● اولویت مشارکت با سایر سازمان ها و نهادهای کشور

● اولویت ملی وزارتخانه
● اولویت بخشی وزارتخانه (معاونت ها و دانشگاه ها)

راهنما

پیوست شماره ۲

بسمه تعالی

معاونت بهداشت دانشکده علوم پزشکی شهرستان نیشابور

فرم طرح درس آموزشی

مرکز خدمات جامع سلامت
تاریخ: روز ماه سال

مرکز بهداشت شهرستان
پایگاه / خانه بهداشت

عنوان طرح درس :

هدف کلی :

اهداف ویژه رفتاری (شرکت کنندگان قادر باشند در پایان دوره) :

.....
.....
.....

جدول زمانبندی جلسه آموزشی :

عناوین درسی	روش تدریس	زمان آموزش به دقیقه
جمع کل زمان آموزش به دقیقه		

سوالات ارزیابی و ارزشیابی :

.....
.....
.....
.....

✓ وسایل کمک آموزشی مورد نیاز :

✓ منابع مورد استفاده :

✓ نام و نام خانوادگی تکمیل کننده فرم : امضا :

راهنمای تکمیل فرم طرح درس آموزشی :

طرح درس : برنامه کار مدرس است که از قبل تهیه میشود و در طول جلسه آموزشی ، مدرس از آن به عنوان راهنمای خود استفاده میکند .

عنوان طرح درس : موضوع جلسه آموزشی عنوان طرح درس میباشد .

هدف کلی :

اهداف کلی باید مقصود اصلی جلسه آموزشی را بیان کنند .

چند مثال از هدف کلی :

- بهبود وضعیت رشد کودکان زیر یکسال روستای علی آباد

- بهبود مصرف مکمل ها در زنان باردار روستای علی آباد

اهداف ویژه رفتاری :

سطحی که انتظار میرود فراگیران شرکت کننده در پایان کلاس آموزشی به آن دست یابند :

عمل نمایند ، بیان کنند ، تعریف کنند ، فهرست کنند ، توضیح دهند ، نام ببرند .

عناوین درسی :

یک موضوع آموزشی ممکن است با توجه به گستردگی خود به عناوین جزئی تر تقسیم بندی گردد .

روش تدریس :

سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی - داستان گوئی - ایفای نقش - نمایش فیلم ویدئو و سایر موارد

زمان آموزش :

حداقل زمان آموزش ۲۰ دقیقه در نظر گرفته شود و در فرم ، زمان به دقیقه ثبت گردد .

وسایل کمک آموزشی مورد نیاز :

جزوه - مجله - پمفلت - کتاب و کتابچه - بروشور - فلیپ چارت - بوکلت چارت - پوستر - عکس- وایت برد - ماکت و مولاژ - فیلم آموزشی ویدیویی - ویدئو - اورهد - اسلاید - دیتا پروژکتور و سایر

منابع مورد استفاده :

نام منبع که محتوی آموزشی از آن استخراج شده به طور کامل ذکر گردد .

به عنوان مثال : کتابچه تغذیه در بیماران دیابتی

پیوست شماره ۳

فرم جدول پیش بینی زمانبندی برنامه های آموزش سلامت

مرکز بهداشتی درمانی : ختله بهداشت / پلیگاه :

دانشکده علوم پزشکی نیشابور
معاونت بهداشتی
گروه آموزش و ارتقاء سلامت

تاریخ تهیه
روز ماه سال

ردیف	عنوان موضوع آموزشی	نام آموزش دهنده (مدرس)	گروه هدف	تاریخ آموزش	مکان آموزش	زمان آموزش (به دقیقه)	شیوه آموزش	وسایل کمک آموزشی	منابع آموزشی	ضرورت انجام برنامه آموزشی	شیوه ارزیابی / ارزشیابی	برگزاری جلسه		نظارت جلسه	
												بله	خیر	بله	خیر
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															

نام و نام خانوادگی بهورز / مراقب سلامت :

امضا

راهنمای تکمیل فرم جدول پیش بینی زمان بندی آموزشی :

عنوان موضوع آموزش :

با توجه به موضوعات مورد بحث در جلسه آموزشی ، عنوان مشخص می گردد .

گروه هدف :

رابطین ، بهورزان ، سایر کارکنان بهداشتی ، زنان تحت پوشش ، مادران باردار ، مادران شیرده ، سالمندان ، مزدوجین ، بیماران ، مربیان روستا مهد ، معلمین ، والدین ، دهیاری ، شورا، ادارات ، اصناف و کارگران ، عموم مردم و سایر

زمان آموزش :

حداقل زمان آموزش ۲۰ دقیقه در نظر گرفته شود و در فرم ، زمان به دقیقه ثبت گردد .

شیوه آموزش :

سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی - داستان گوئی - ایفای نقش - نمایش فیلم و ویدئو و سایرموارد

وسیله کمک آموزشی :

جزوه - مجله - پمفلت - کتاب و کتابچه - بروشور - فلیپ چارت - بوکلت چارت - پوستر - عکس- وایت برد - ماکت و مولاژ - فیلم آموزشی ویدیویی - ویدئو - اورهد - اسلاید - دیتا پروژکتور و سایر

منابع آموزشی :

نام منبع که محتوی آموزشی از آن استخراج شده است به طور کامل ذکر گردد .

به عنوان مثال : کتابچه راهنمای مربیان (روشهای تدریس و یادگیری) وزارت بهداشت و درمان بخش ۳و۲

فصلنامه بهورز شماره ۷۸ صفحه ۳۸ - ۳۶

ضرورت انجام برنامه آموزشی :

اولویت بهداشتی - تقویم بهداشتی - براساس ابلاغ از ستاد شهرستان - فوریت یا بروز یک مشکل با ذکر آن .

شیوه ارزیابی و ارزشیابی :

ارزیابی و ارزشیابی شفاهی - ارزیابی و ارزشیابی کتبی

برگزاری جلسه :

در صورت اجرای جلسه آموزشی " بلی " و در غیر این صورت " خیر " ثبت گردد .

نظارت جلسه :

در صورت برنامه ریزی جهت انجام نظارت کلاس آموزشی " بلی " و در غیر این صورت " خیر " ثبت گردد .

پیوست شماره ۴

دانشگاه علوم پزشکی نیشابور
معاونت بهداشت
گروه آموزش و ارتقاء سلامت

بسمه تعالی
معاونت بهداشت دانشکده علوم پزشکی شهرستان نیشابور

گزارش کلاس آموزش گروهی (فرم شماره ۱)

مرکز خدمات جامع سلامت

مرکز بهداشت شهرستان

تاریخ : روز ماه سال

خانه بهداشت / پایگاه

موضوع آموزش			
گروه هدف			
مدت زمان آموزش			
۱) ضرورت انجام برنامه آموزشی بر چه اساس مشخص شده است ؟ اولویت بهداشتی ☐ مناسبت بهداشتی ☐ بر اساس ابلاغ از ستاد شهرستان ☐ فوریت یا بروز یک مشکل یا نگران			
۲) شیوه آموزش : (می توانید بیش از یک مورد را انتخاب نمایید) سخنرانی ☐ پرسش و پاسخ ☐ بحث گروهی ☐ داستان گویی ☐ ایفای نقش ☐ نمایش فیلم ویدئو ☐ سایر			
۳) وسایل کمک آموزشی : جزوه ☐ مجله ☐ پمفلت ☐ کتاب/ کتابچه ☐ بروشور ☐ فیلپ جارت ☐ بوکلت جارت ☐ بوستر ☐ عکس ☐ وایت برد ☐ ماکت و مولان ☐ فیلم آموزشی ویدئویی ☐ ویدئو ☐ اسلاید ☐ اورهد ☐ دیتا پروژکتور ☐ سایر			
۴) آیا نیاز به توزیع رسانه آموزشی در کلاس می باشد ؟ بلی ☐ خیر ☐ چنانچه پاسخ مثبت است آیا به اندازه کافی رسانه وجود دارد ؟ بلی ☐ خیر ☐			
۵) سوالات ارزیابی / ارزشیابی :			
۶) شیوه ارزیابی / ارزشیابی : شفاهی ☐ کتبی ☐ ۷) نتیجه ارزیابی / ارزشیابی : ابتدای جلسه درصد انتهای جلسه درصد			
نام و نام خانوادگی حاضرین	امضاء	نام و نام خانوادگی حاضرین	امضاء

امضاء :

نام و نام خانوادگی مدرس

راهنمای تکمیل فرم گزارش کلاس آموزش گروهی (فرم شماره ۱) :

گروه هدف :

رابطین ، بهورزان ، سایر کارکنان بهداشتی ، زنان تحت پوشش ، مادران باردار ، مادران شیرده ، سالمندان ، مزدوجین ، بیماران ، مربیان روستا مهد ، معلمین ، والدین ، دهیاری ، شورا ، ادارات ، اصناف و کارگران ، عموم مردم و سایر

مدت زمان آموزش :

حداقل زمان آموزش ۲۰ دقیقه در نظر گرفته شود و در فرم ، زمان به دقیقه ثبت گردد .

ضرورت انجام برنامه آموزشی :

اولویت بهداشتی - تقویم بهداشتی - براساس ابلاغ از ستاد شهرستان - فوریت یا بروز یک مشکل با ذکر آن .

شیوه آموزش :

سخنرانی - پرسش و پاسخ - داستان گویی - ایفای نقش - نمایش فیلم ویدئو و سایرموارد

وسيله کمک آموزشی :

جزوه - مجله - پمفلت - کتاب و کتابچه - بروشور - فلیپ چارت - بوکلت چارت - پوستر - عکس- وایت برد - ماکت و مولاژ - فیلم آموزشی ویدیویی - ویدئو - اورهد - اسلاید - دیتا پروژکتور و سایر

توزیع رسانه آموزشی :

درصورت نیاز به توزیع رسانه آموزشی " بلی " و در غیر اینصورت " خیر " ثبت گردد .

سوالات ارزیابی و ارزشیابی :

سوالات موجود در طرح درس در این قسمت ثبت گردد .

شیوه ارزیابی و ارزشیابی :

ارزیابی و ارزشیابی شفاهی : پرسش علمی از بین مطالب

ارزیابی و ارزشیابی کتبی : برگزاری پیش آزمون و پس آزمون

نتیجه ارزیابی و ارزشیابی : درابتدا و انتهای جلسه با توجه به شیوه ارزیابی و ارزشیابی انجام شده نتیجه به درصد ثبت گردد.

نام و نام خانوادگی حاضرین و امضاء : در صورت تمایل فراگیران امضاء نیز ثبت گردد .

پیوست شماره ۵

بسمه تعالی
معاونت بهداشت دانشکده علوم پزشکی شهرستان نیشابور

فرم شماره ۲ : چک لیست نظارت کلاس آموزشی

مرکز بهداشت شهرستان
پایگاه / خانه بهداشت
مرکز خدمات جامع سلامت
تاریخ : روز ماه سال

موضوع آموزش	نام آموزش دهنده	مدت زمان آموزش
گروه هدف	جمعیت گروه هدف	تعداد افراد دعوت شده
		تعداد افراد حاضر در جلسه

۱) آیا کلاس در تاریخ و زمان تعیین شده برگزار شده است ؟ بلی ☐ خیر ☐ (در صورت عدم برگزاری علت ذکر شود)

۲) آیا فضای آموزشی مناسب است ؟ بلی ☐ خیر ☐

۳) ضرورت انجام برنامه آموزشی بر چه اساس مشخص شده است ؟

اولویت بهداشتی ☐ مناسبت بهداشتی ☐ بر اساس ابلاغ از ستاد شهرستان ☐ فوریت یا بروز یک مشکل با ذکر آن

۴) آیا متون آموزشی در اختیار مدرس قرار گرفته است ؟ بلی ☐ خیر ☐

۵) آیا برای کلاس آموزشی طرح درس تهیه شده است ؟ بلی ☐ خیر ☐

۶) آیا کلاس آموزشی براساس طرح درس تهیه شده اجرا گردیده است ؟ بلی ☐ خیر ☐

۷) از کدامیک از شیوه های آموزش در برگزاری کلاس استفاده شده است ؟

سخنرانی ☐ پرسش و پاسخ ☐ بحث گروهی ☐ داستان گویی ☐ ایفای نقش ☐ نمایش فیلم ویدئو ☐ سایر

۸) از چه وسیله کمک آموزشی برای ارائه بهتر مطالب استفاده نموده است ؟

جزوه ☐ مجله ☐ پمفلت ☐ کتاب/ کتابچه ☐ بروشور ☐ فیلم آموزشی ویدئویی ☐ بوکلت چارپ ☐

پوستر ☐ عکس ☐ وایت برد ☐ ماکت و مولاژ ☐ فیلم آموزشی ویدئویی ☐ بوکلت چارت ☐

ویدئو ☐ اورهد ☐ اسلاید ☐ دیتا پروژکتور ☐ سایر.....

۹) آیا مطالب به درستی بیان می شود ؟ بلی ☐ خیر ☐

۱۰) آیا مدرس در زمان تدریس فراگیران را به مشارکت و بحث دعوت می کند ؟ بلی ☐ خیر ☐

۱۱) آیا در ابتدا و انتهای کلاس ارزیابی و ارزشیابی مرتبط با موضوع از فراگیران انجام گرفت ؟ بلی ☐ خیر ☐

۱۲) مدرس هنگام ارائه مطالب آموزشی به کدامیک از حیطه های یادگیری فراگیران توجه دارد ؟

دانشی (شناختی) ☐ نگرشی (عاطفی) ☐ رفتاری (روانی - حرکتی) ☐

نام و نام خانوادگی پایشگر گروه / واحد: امضاء

راهنمای تکمیل فرم چک لیست نظارت کلاس آموزشی (فرم شماره ۲) :

مدت زمان آموزش :

حداقل زمان آموزش ۲۰ دقیقه در نظر گرفته شود و در فرم ، زمان به دقیقه ثبت گردد .

گروه هدف :

رابطین ، بهروزان ، سایرکارکنان بهداشتی ، زنان تحت پوشش ، مادران باردار ، مادران شیرده ، سالمندان ، مزدوجین ، بیماران ، مربیان روستا مهد ، معلمین ، والدین ، دهیاری ، شورا ، ادارات ، اصناف و کارگران ، عموم مردم و سایر

جمعیت گروه هدف :

تعداد کل جمعیت گروه هدف منطقه تحت پوشش ثبت گردد .

تاریخ و زمان برگزاری کلاس :

در صورت برگزاری کلاس در تاریخ و زمان تعیین شده در جدول پیش بینی زمانبندی " بلی " و در غیر این صورت " خیر " و علت عدم برگزاری ثبت گردد .

فضای آموزشی :

فضای آموزش دارای نور و دمای مطلوب باشد و فاصله صندلی ها با جایگاه جلوی کلاس مناسب باشد .

ضرورت انجام برنامه آموزشی :

اولویت بهداشتی - تقویم بهداشتی - براساس ابلاغ از ستاد شهرستان - فوریت یا بروز یک مشکل با ذکر آن .

تنظیم طرح درس :

در صورت تنظیم طرح درس جهت کلاس آموزشی " بلی " و در غیر این صورت " خیر " ثبت گردد .

اجرای کلاس براساس طرح درس :

در صورت برگزاری کلاس بر اساس طرح درس " بلی " و در غیر این صورت " خیر " ثبت گردد .

شیوه آموزش :

سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی - داستان گویی - ایفای نقش - نمایش فیلم ، ویدئو و سایر موارد

وسيله کمک آموزشی :

جزوه - مجله - پمفلت - کتاب و کتابچه - بروشور - فیلم - ویدئو - اسلاید - دیتا پروژکتور و سایر موارد

بیان مطالب طبق منابع علمی و طرح درس :

در صورت تناسب مطالب ارائه شده با منابع علمی موجود در محتوی و تسلط کامل " بلی " و درغیر اینصورت "خیر" ثبت گردد .

مشارکت فراگیران در زمان آموزش :

در صورت جلب مشارکت و بحث فعال فراگیران در کلاس آموزشی " بلی " و درغیر اینصورت " خیر" ثبت گردد .

ارزیابی و ارزشیابی :

در صورت انجام ارزیابی و ارزشیابی در ابتدا و انتهای کلاس " بلی " و درغیر اینصورت " خیر" ثبت گردد .

حیطه های یادگیری :

دانشی (شناختی) :

در این حیطه مفاهیمی که عمدتاً جنبه نظری داشته و یادگیری آنها مستلزم فعالیتهای صرف ذهنی و عقلانی است ، قرار می گیرند .
مانند : تعریف شاخصها و

نگرشی (عاطفی) :

در این حیطه مفاهیمی که در آنها جنبه ایجاد و تغییر نگرش و طرز فکر افراد قرار می گیرد .
مانند : علاقمندی به واکسیناسیون ، پیشگیری از بیماریها و

رفتاری (روانی حرکتی) :

در این حیطه آموزش مهارتها قرار می گیرد .
مانند : طریقه سالم سازی میوه و سبزیجات قبل از مصرف

پیوست شماره ۶

معاونت بهداشت دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تیسلیور
فرم جمع بندی و گزارش کلاسهای آموزشی و توزیع رسانه های آموزشی سلامت

نام مراقب سلامت:

پلیگاه سلامت / خانه بهداشت :

نام مرکز خدمات جامع سلامت :

موضوع آموزشی	تعداد جلسات آموزشی		تعداد جلسات آموزشی براساس مدرس					تعداد افراد شرکت کننده براساس گروه هدف														تعداد آموزش چهار به چهار		تعداد رسانه های توزیع شده در طی فصل					
	پیش بینی شده	برگزار شده	پزشک/ دندانپزشکی	کارشناسان مرکز	مراقب سلامت	بهره‌ور	سایر	دانش آموزان	جوانان	میانسالان	سالنندان	زنان همسران ۱۰ تا ۴۹ سال	مادران باردار	مادران کودکان زیره سال	رابطین سلامت	سفیران سلامت	والدین دانش آموزان	مدیران و معلمان مدارس	مزدچین	دهقان، شوراها و ادارات	اصناف و کارگران	عموم مردم	بهره‌وران و کارکنان مرکز	پمکت و بروشور	پوستر و بنر	کتاب و کتابچه	نوع فشرده	سایر یا ذکر نام	
سلامت جمعیت ، خانواده و مدارس																													
پیشگیری و مبارزه با بیماریها																													
سلامت دهان و دندان																													
سلامت روانی ، اجتماعی و اعتیاد																													
بهداشت محیط و حرفه ای																													
بهبود تغذیه جامعه																													
آموزش و ارتقای سلامت																													
سایر با ذکر موضوع																													
جمع کل																													

نام و نام خانوادگی و امضای مسول مرکز:

نام و نام خانوادگی و امضای کارشناس ناظر مرکز :

راهنمای تکمیل فرم جمع بندی و گزارش کلاسهای آموزش گروهی :

تعداد جلسات آموزشی پیش بینی شده :

براساس مصوبات کمیته آموزش سلامت تعیین میشود .

تعداد جلسات آموزشی برگزارشده :

بیانگر مجموعه جلسات آموزشی برگزارشده جهت تمام گروههای هدف است .

گروه هدف :

شامل : دانش آموزان ، جوانان ، میان سالان ، سالمندان ، زنان همسر دار ۴۹-۱۰ سال ، مادران باردار، مادران

کودکان زیر ۵ سال ، رابطین سلامت ، سفیران سلامت ، والدین دانش آموزان ، مدیران و معلمان مدارس ،

مزدوجین ، دهیاران ، شوراهای و ادارات ، اصناف و کارگران ، عموم مردم ، بهورزان و کارکنان مرکز

شیوه آموزش :

آموزش گروهی :

به آموزشی اطلاق می شود که تعداد افراد شرکت کننده در آن بیش از " ۲ نفر " باشد .

آموزش فردی (چهره به چهره) :

برای آموزش های فردی نیاز به تکمیل اطلاعات ساینستون ها نمی باشد و تنها تعداد افراد آموزش دیده

درخصوص عنوان آموزشی مورد نظر در ردیف مذکور ثبت گردد .